

сав границі можливості. Заложеном його є статичне універзум, якого навіть послідні прінципи мають бути йому звісними. Чим ширша теза, але тому і простійша, загальнійша, тим раціоналісмови конечнійша. Звідси і стремління раціоналісму до можливо найменшого числа прінципів.

Інтелектуалізації сьвіта бажає раціоналісм. Зводжене в оден тип та примінене одного методу — його питомі черти. Звідси «думанне» рівне «буте».

Міжтим однак жите вивело чоловіка понад заложеня раціоналісму. Наука стратила свою автономію і стала тільки средством житя.

Раціоналісти описали всі — вони вірили в то — можливості пізнання. Звідси їх певність сповнення без останку певних ідей. Звідси також їх певність жаданя.

Однак девятнайцятий вік дав докази проти раціоналізовання майже на всіх областях: в історії виказав, що непередвиджене є знаменем єї, в техніці, що вона є володільською над розумом, а не розум над нею, в духовім житю, в соціальнім житю, в релігійній філософії, в етиці.

І так н. пр. техніка в своїм величавім розвою відкриваючи та опановуючи нові енергії творить заразом сотки знов нових, ще не відкритих, ще не опанованих, ще не звісних. Плодом модерної техніки є соціальний реля-